

Cílevědomý pracovník

napsal

Daniel Nosek

Předmluva

Jako malý kluk navštěvoval pan Yabuuchi [čti: jabučí] s kamarády klub mladých techniků. Měl tak příležitost poznat blíže elektrické obvody, jejich návrh a oživení. Svět elektroniky ho zcela pohltil. Zatímco jeho vrstevníci chodili na zábavy, tančili s děvčaty a popíjeli, v té době zakázané, alkoholické nápoje, on se soustředil jen na elektroniku. Nastoupil na průmyslovou školu elektrotechnickou a po úspěšném složení maturitních zkoušek pokračoval ve studiu na vysoké škole elektrotechnické. Již během studia pracoval na poloviční úvazek u firmy Panasonic – výrobce spotřební elektroniky.

Po úspěšném složení závěrečných státních zkoušek nastoupil do firmy na plný úvazek. Práci již znal a líbila se mu. Slavil úspěchy. Netrvalo dlouho a stal se manažerem oddělení výzkumu a vývoje. Měl na starost sedmičlenný tým inženýrů-absolventů. Jeho podřízení k němu měli úctu a pokud nastal nějaký problém, který bylo nutné ihned vyřešit, s ochotou zůstali v práci déle. Se svým týmem úspěšně uvedl na trh více než dvě desítky nových hifi přehrávačů.

Firma získávala stále větší podíl na domácím a americkém trhu s elektronikou. Když dosáhla dominantního postavení, následovala expanze do dalších zemí světa.

I. kapitola

Pan Yabuuchi se vrátil z oběda do své kanceláře. V jídelně se nikdy nezdržoval. Pouze v případě, že potřeboval probrat nějaký problém ohledně elektromagnetické kompatibility, přisedl si ke stolu kolegy z oddělení EMC, se kterými podobné věci řešil. Jinak ve spěchu snědl svůj oběd a jak bylo jeho každodenním zvykem, v automatu na občerstvení si koupil Coca-Colu v 0,33l plechovce.

Dnešní den nebyl výjimkou. Všechny problémy, které vznikly během vývoje, byly vyřešeny.

Očekával zadání nového projektu. Details mu byly zpravidla sděleny na ranním meetingu následujícího dne ode dne oficiálního skončení předchozího projektu. Dnes se tak ale nestalo. Celé to nedávalo smysl. Ve firmě panovaly striktní předpisy, které se musely dodržovat.

Nohou zavřel dveře své kanceláře. Sedl si ke svému pracovnímu stolu a protáhl se. Dnešní den se nevyvíjel podle jeho představ. Odemkl svůj počítač a během čtení nové pošty si otevřel vychlazený karamelový nápoj. Zazvonil telefon.

„Pane Yabuuchi? Tady ředitel závodu,“ ozvalo se ve sluchátku.

„Ano! Zde Yabuuchi. Právě s ním hovoříte!“ odpověděl automaticky. I přesto, že se jednalo o vysoce postavenou osobu, nevyvedlo ho to z míry. Krom toho, na jednání po telefonu byl zvyklý. Každý den musel řešit několik technických dotazů od svých kolegů. Jedině v případě, že ho nezastihli osobně, následovala komunikace emailem.

„Děkuji za uznání,“ odpověděl zdvořile. V těchto případech se více jak jindy vyplatilo jednat na úrovni. A navíc. Volal sám nejvyšší!

„Můžete se u mě stavět? Teď mám meeting... Řekněme za hodinu? Rád bych si s Vámi promluvil o Vašem vzestupu. Jak jistě víte, patříte mezi naše nejlepší pracovníky.“

„Bude mi potěšením. Nashledanou!“ odpověděl rozrušen touto zprávou a položil sluchátko.

- - - - -

Ohlásil se u sekretářky ředitele, neváhal a posadil se do křesla před kancelář, předpokládaje, že tu setrvá delší dobu. Mýlil se. Sekretářka informovala ředitele telefonem o návštěvě a ihned vyzvala pana Yabuuchio, aby vstoupil.

Šéfova kancelář byla jiná než očekával. Žádný moderní styl. Byla koncipována do šedesátých let. Všude se nacházel starožitný nábytek. Dokonce i telefonní aparát byl z této doby. Dokonale zapadal do interiéru. V zadním rohu zcela vpravo si všiml velkého dvě stě litrového akvária, kde plavalo několik druhů mořských rybiček. To muselo stát balík peněz, projelo mu hlavou. Tapetu na zadní prosklené stěně tvořil obraz Sfingy vyfocené při západu slunce. Navozovala atmosféru Egypta při pohledu z řeky na souš. Ale byl tam jistý barevný nesoulad k rybičkám, které byli zbarveny do modra! Myšlenku už však nedokončil. Vyrušila ho šéfova řeč.

„Jsem rád, že jste přišel pane Yabuuchi,“ pravil rozhodně. Potřásl mu rukou na uvítanou.

„Potěšení je na mé straně,“ odpověděl s neskrývanou radostí, že mluví osobně se šéfem a pokračoval v hovoru, „v telefonu jste se zmínil o mém vzestupu. Znamená to přeřazení na jiné pracoviště?“

Ředitele takto položená otázka vyvedla z míry natolik, že se na chvíli odmlčel. Nebyl zvyklý, aby s ním jednali jeho zaměstnanci tak přímočaře.

„Ano! Změníte Vaše pracoviště. Budete pracovat v...“

Větu však nedokončil. Uvědomil si vážnost situace. Změna země pro kohokoliv znamená opustit na několik týdnů ba dokonce měsíců svoji rodinu a přátele. Pracovníka nelze informovat bez přípravy! Změnil řeč na evropské historické památky, aby získal čas. Přitom se snažil hledat vhodnější slova. Pan Yabuuchi, nevědom, kam šéf míří, se zapojil do diskuze. Evropu už jednou navštívil. Jednalo se o dovolenou v Egyptě, ze kterého byl doslova unesen. Tehdy byl ubytovaný v Káhiře s výhledem přímo na světoznámé pyramidy. V noci se mu naskytl jedinečný výhled na osvětlené pyramidy v Gize. Navštívil i Egyptské národní muzeum, kde je vystavena Tutanchamónova zlatá pohřební maska. Po krásách Egypta podnikl s rodinou i několik dalších výletů. Nejvíce ho zaujala bezkonkurenční cena benzínu cca 1EL. Takže místní taxíky využívali často. Zavítali až do chrámu v Luxoru a Karnaku. Nenechali si ujít ani potápění na ostrově Giftun v Rudém moři. Naskytl se jim nepopsatelný pohled na různobarevné korálové útesy a mořské rybky, který doslova braly dech. Zahlédli i rybičky, které plavali šéfovi v akváriu. Byl tak ohromen vzpomínkami, že si ani neuvědomil, že mluví jen on.

Ředitel pečlivě naslouchal svému podřízenému. Nabyl dojmu, že se panu Yabuuchimu bude v zahraničí líbit a že se tam velice těší. Nemýlil se. Pan Yabuuchi své přeřazení přijal s velkým nadšením. Rozloučil se s svou rodinou, svými přáteli a kolegy, předal svou funkci svému následníkovi a vydal se na čtyřletou cestu do zahraničí.

II. kapitola

Jeho životní cesta směřovala do Německa. Zde ve městě Mnichov firma postavila továrnu na výrobu profesionálních audio přístrojů. Zpočátku se jednalo jen o výrobu, zatímco vývojové oddělení bylo v domovské zemi - Japonsko. To představovalo jisté zpoždění v situacích, kdy byl zjištěn nějaký problém. Stávající výrobek pak bylo nutné přenavrhnout, odzkoušet v laboratořích a co nejdříve zavést do výroby v Evropě. To zabralo spoustu času. Vedení se proto rozhodlo vybudovat vývoj i zde. Jak se postupem času ukázalo, byl to dobrý strategický tah.

Náplní pana Yabuuchiho byl návrh zesilovačů ve třídě B, běžně používaných v domácích spotřebičích. Práce se mu dařila. Pracoval od půl osmé do půlnoci. V práci trávil i víkendy.

„Hallo Karl!“ pokusil se o němčinu.

„Hallo Yabuuchi!“ odpověděl podřízený stejným jazykem.

„Jak víte, jsem tu už něco přes rok a ještě jsem neviděl žádné Vaše památky,“ přešel do angličtiny – firemního jazyka evropských poboček - s neskrývanou touhou po poznání.

Karl znejistěl. Do firmy nastoupil v době příchodu Yabuuchiho a tak znal svého šéfa velice dobře. Byl to typ člověka, pro něhož byla práce vším. Jak si jinak vysvětlit jeho totální nasazení. Krom nedělí pracoval denně od půl osmé do půlnoci. Volné dny přímo nesnášel. Považoval je za ztrátu času a peněz. Nejlépe to vystihuje jeho názor: „Volné dny jsou špatné dny, neboť se nic nevydělává a naopak se jezdí po nákupech a utrácí!“

Stejné myšlení jako jeho nadřízený měli v podstatě všichni japonští pracovníci, zpravidla na řídicích funkcích.

„Že by šéf nasál evropský způsob života?“ položil si v duchu otázku, ale odpovědět na ní už nestihl.

„Rád bych zavítal do Berlína. – Je tam spousta památek,“ nadhodil své tužby Yabuuchi, „můžeš mi doporučit nějaké tipy? Pocházíš z tohoto města a jistě tam znáš každý kout...“

„To máš pravdu šéfe!“ použil neoficiální oslovení svého nadřízeného, když byli sami v laboratoři, „své rodné město znám dobře. No asi nejlepší je berlínská opera a zeď.“ Rozpovídal se o hlavním městě.

„A co nějaká restaurace, či kavárna?“ převedl téma hovoru z památek na degustaci.

„Tak to bych doporučil jedině Amadeus... Skvělá kuchyně spolu z hudbou dělá z návštěvy tohoto podniku hotovou senzaci.“

„Tak to je přesně, to co jsem chtěl vědět. Díky!“

Yabuuchi poděkoval, požádal Karla o změření zpětné vazby zesilovače a odešel řešit problém s prosakováním mezifrekvence na výstup zesilovače, jenž se projevoval deseti kiloherzovým pískáním v reproduktorech.

Při práci se několikrát přistihl, jak myslí na nedělní výlet.

„Dobré odpoledne šéfe!“ Zaznělo za Yabuuchiho zády. Když se otočil, spatřil svého podřízeného, jak v ruce svírá výsledky měření. Prohlédl si je a vynesl verdikt.

„Dle očekávání. Tak to má být!“

Položil list s titulní stránkou na stůl, podepsal se svým autogramem, vrátil jej do balíku, sklepl o desku stolu a předal je zpět Karlovi.

„Listy sešijte, založte do šanonu a zaktualizujte schéma v počítači dle Vašeho reportu.“

Náhle se odmlčel. Jako by nebyl duchem přítomen.

Karel nabyl dojmu, že je to ze strany šéfa vše a tak se chystal odejít.

„Málem jsem zapomněl,“ zvolal náhle Yabuuchi, „zavolejte do oddělení Zákaznického servisu a informujte je o změně schéma v technickém popisu k zesilovači. A děkuji za pomoc! Sám bych se k tomuto měření dostal až příští týden. Stále mě trápí mezifrekvence...“

Pak se otočil zpět k monitoru, na kterém bylo několik grafů a potichu si pro sebe něco broukaje, ponořil se do jejich studování.

- - - - -

Pan Yabuuchi se od rána opět věnoval problému s mezifrekvenčí. Úkol mu už zabral bezmála čtrnáct dní a on stále nenacházel řešení. V práci zůstával až do dvou do rána. Byl zoufalý. Stalo se to, čeho se nejvíce obával. Práci si začal nosit ve své hlavě i domů. Často se během spánku probouzel s myšlenkami na různá řešení. Ráno pak vstával nevyspalý. Cítil, že by potřeboval vypnout, ale to nepřicházelo v úvahu. Svě postavení si vydobyl tvrdou prací a nechtěl o něj přijít. Usadil se do křesla, stále sledujíc monitor s naměřenými grafy. Únava ho přemohla a tak usnul.

Náhle zazvonil telefon.

Ještě rozespalý se ohlásil do sluchátka.

„Ještě týden! Potřebuji ještě týden a přijdu na to!“

„Co prosím?“ ozval se překvapený hlas z druhé strany.

„Promiňte! U telefonu Yabuuchi! Kdo volá?“

„Ředitel! Můžete se ke mně ihned dostavit... Je to naléhavé!“

„Ano! Ano! Už jsem na cestě.“ Zavěsil sluchátko.

- - - - -

Ředitel stál mezi dveřmi a vyhlížel svého podřízeného.

„Pojďte dál!“ Zvolal na svého podřízeného, když jej spatřil vycházet schody.

Pan Yabuuchi se necítil dobře. Měl podezření, že tato schůzka má co do činění s prosakováním deseti kiloherzového kmitočtu na výstup zesilovače a on neměl jediný argument, ospravedlňující jeho dosavadní neúspěch. Ale mylil se, jak záhy zjistil.

„Posaďte se!“ vybídl ředitel svého podřízeného. Sám se usadil do svého velkého křesla, otevřel krabičku s doutníky a vědom si, že pan Yabuuchi je nekuřák, vyňal pouze jeden kus. Ukrojil špičku ve zlatém kráječi a zapálil si pro získání více času.

„Asi nemáte tušení,“ začal s pohledem na hořící doutník, „proč jsem Vás zavola, že?“

„To nemám!“ nechtěl zbytečně riskovat nedorozumění, i když se mu hlavou honilo několik důvodů.

„Vzpomínáte si? - Asi před dvěma týdny jste se věnoval nastavování zpětné vazby našeho nového zesilovače...“ ředitel se odmlčel. Nechtěl svého nejlepšího pracovníka ranit, ale dobře věděl, že za chyby se musí platit, „dnes mi kontaktoval náš klient, který bude tuto součástku ve velkém od nás odebírat. Jak jistě víte, našim klientům posíláme zkušební vzorky na vyzkoušení a pokud je spokojenost na obou stranách, zahájíme výrobu.“

„Ano! Vím o tom.“

„Bohužel si klient stěžoval, že zesílení není konstantní v celém rozsahu a klesá nad dvanáct kilohertz. Jinými slovy je špatně navržena zpětná vazba...“

„Ale to pak znamená, že...“

„Ano! To znamená, že celý náklad technických manuálů je k ničemu a bude nutné je po opravě opět vytisknout!“

Pan Yabuuchi se odmlčel. Uvědomil si, co způsobil. A také proč. V té době měl v hlavě jen výlet do Berlína a práce šla stranou. Nikdy dříve takto nejednal. Vždy byla pro něho práce na prvním místě.

„Takže ještě dnes opravte zpětnou vazbu a informujte o tom jak klienta, tak i Zákaznický servis. O důsledcích se dnes bavit nebudeme. Myslím, že i bez toho budete mít plné ruce práce. Můžete odejít!“

„Ano! Provedu! Naschle a přeji příjemný den...“

„Moc příjemný zatím nebyl...“

Pan Yabuuchi vyběhl z ředitelovo kanceláře takovou rychlostí, že konec ředitelovo myšlenky už neslyšel.

O dva dny později si ho ředitel zavolal znovu. Sdělil mu, že musí škodu nahradit ze svého, neboť to byla jeho zodpovědnost. Samozřejmě, že tím rovněž utrpělo jeho renomé.

Ale dal mu šanci, jak chybu napravit a očistit tak své jméno.

Trh s elektronikou se postupem času rozšířil natolik, že zapříčinil vznik mnoha dalších firem v oblasti elektroniky. Uspěť na trhu znamenalo vyrábět nejen kvalitně, ale hlavně levněji. Takže se firma rozhodla expandovat i do zemí východní Evropy.

Vybrána byla Česká republika. Donedávna patřila k totalitním zemím východního bloku a po pádu tamního režimu se začala zmáhat ze své ekonomické a sociální krize. Náklady na výrobu v této zemi byly velmi nízké a bylo až z podivem, že tato země nemá více zahraničních investorů.

Nyní firma stála před problémem vyslat do této pobočky své odborníky. Jedno z míst bylo nabídnuto i panu Yabuuchimu. Cítil příležitost větší seberealizace než nabízelo původní místo, neboť to bylo nově vytvořené pracovní místo. Na druhou stranu mohl přijít o svůj post šéfa, jedinou věc, která mu po jeho chybě ještě zůstala. Po zvážení všech pro a proti usoudil, že bude lepší zůstat na stávajícím místě.

Jeho zaměstnavatel se však k celé záležitosti stavěl od samého začátku odlišně. Odeslání svého zaměstnance do východní Evropy považoval za samozřejmost a tak při nesouhlasu byl panu Yabuuchimu nabídnut rychlokurz o České republice. Ten, nadšen z památek a prahnuvší pro něho zcela neznámé mentalitě českých lidí, odcestoval.

III. kapitola

Firma postavila svoji pobočku v Plzni na Borských polích, která dříve byla využívána jako letiště pro vojenské účely. Soustředila se sem nejen výrobu, ale též její tzv. cost down, nebo-li snižování nákladů.

Pan Yabuuchi byl pověřen řídit malou skupinu inženýrů, se kterými modifikoval již navržené elektronické obvody za účelem snížit jejich cenu a zjednodušit výrobu a tím zredukovat náklady.

Netrvalo dlouho a byl opět v očích managementu považován za velmi úspěšného.

Radost z navrácení renomé z něj jen sršela. Co mu ale dělalo nejvíce starostí byli jeho nový spolupracovníci. Chovali se nějak podivně. Svým chováním neodpovídali žádnému jeho dřívějšímu spolupracovníkovi, jak z jeho domovské země tak ani s předchozího působiště.

Pracovní doba byla od půl osmé ráno do čtyř hodin odpoledne. Pan Yabuuchi byl však zvyklý, že spolu s ním jeho podřízení setrvávali v práci pokaždé déle. V této zemi však ne. Jeho nový spolupracovníci odcházeli hned ve čtyři a vrcholem bylo, že chodili do práce někdy i po začátku pracovní doby.

Neochota zůstat v práci déle se jim dala vyčíst přímo z očí.

Přesto se je jednou pokusil přimět být v práci déle. Bylo to v době dokončování velkého projektu. Tehdy se nestihlo ověřit několik nových součástí, jelikož je dodavatel zaslal o týden dříve. Díky tomu se zavedení do výroby opozdilo.

Aby se plán stihl co nejdříve, musel pan Yabuuchi požádat své spolupracovníky o setrvání v práci déle.

„T si dláš prdel!“ zaznělo od jednoho mladého člena týmu, jenž byl ve firmě teprve měsíc a půl. Další hlášky si už nepamatoval, ale tato jediná se mu vryla do paměti, stejně tak jako znechucený výraz ve tvářích všech jeho podřízených.

Samozřejmě, že se jich anglicky, či-li úředním jazykem, zeptal, proč nemohou. Následovala smršť výmluv, že dnes nemohou, že s tím nepočítaly a tak už na ně dále nenaléhal.

Sám pak setrval v práci déle, aby se vše stihlo doměřit.

Z této životní zkušenosti se poučil a v budoucnu se snažil plánovat práci tak, aby jeho podřízení mohli opustit továrnu ve čtyři hodiny.

Rok se rychle přehoupl přes Vánoční svátky, kdy pan Yabuuchi odjel do rodného Japonska za rodinou. Oslavil s nimi příchod nového roku, navštívil pár přátel a přicestoval zpět do Čech, plný nového elánu.

Jaké však zažil další překvapení ohledně mentality místních lidí, když se v kalendáři objevil duben – konec fiskálního roku. Ve firmě se rozhodovalo o kariérních postupech a s tím spojeném přidávání peněz.

Pro Yabuuchiho to znamenalo absolvovat několik meetingu se svými podřízenými a na základě dojmů stanovit výši přidání.

Náhle nastala jiná situace. Všichni byli velmi aktivní a dokonce byli ochotni zůstat v práci déle a probrat možné budoucí navýšení jejich mezd.

Pro něj to zkrátka byli úplně jiní lidé, kterým nerozuměl a už se o to po několika nezdarech ani nepokoušel. Měli svůj žebříček hodnot, rozdílný od jeho, který striktně dodržovali. Práce pro ně byla jen od zmiňovaných půl osmé do 16 hodin. Po tomto čase opustili brány továrny a pracovní problémy pro ně přestali existovat. Dokonce ani nepřijímali na svoje mobilní telefony hovory od něj.

Jednoho dne si jej zavolali z vedení. Sdělili mu, že končí jeho pětileté působení v této Evropské pobočce a on musel odjet zpět do rodné země. Nějaký čas mu trvalo než se přizpůsobil tamnímu životu, který se stal pro něj na několik let cizí. Mnohokrát se přistihl, jak srovnává současnou práci s prací v Evropě.

Po několika letech práce v rodné zemi už si ani nevzpomněl na úspěšný start v první Evropské pobočce a následné zklamání v druhé pobočce v bývalé zemi východního bloku.

Epilog

Při psaní této povídky jsem čerpal z osobních zážitků a dojmů, které jsem získal u tehdejšího japonského zaměstnavatele. Příběh je jen vykonstruovaný – jak by se to mohlo ve skutečnosti stát.

Podobnost osob a událostí je pouze náhodná.